

Nr 1 (222)

Styczeń 2026

ISSN 2544-6118

gazeta bezpłatna

GŁOS PODKRAKOWSKI
miesięcznik regionalny

www.glos24.pl

KRZESZOWICE • ZABIERZÓW • SKAŁA • ZIELONKI • WIELKA WIEŚ • JERZMANOWICE • PRZEGINIA
IWANOWICE • WOLA FILIPOWSKA • RUDAWA • SKAWINA • MOGILANY • ŚWIĄTNIKI GÓRNE

głos²⁴
PODKRAKOWSKI

**GAZETA
BEZPŁATNA**

Kraków tłumaczy się z SCT: „Musieliśmy ją wprowadzić”, ale emocje nie opadają

W piątek 9 stycznia w Krakowie odbyła się konferencja prasowa poświęcona pierwszym dniom funkcjonowania Strefy Czystego Transportu. W spotkaniu udział wzięli m.in. zastępcy prezydenta Krakowa Stanisław Kracik i Łukasz Sęk oraz przedstawiciele miejskich jednostek. Władze miasta przekonywały, że wprowadzenie SCT nie było „politycznym wyborem”, a obowiązkiem wynikającym z przepisów i realnych problemów z jakością powietrza. Jednocześnie przyznawano, że strefa budzi duże emocje: część kierowców nie zna zasad, inni otwarcie buntują się przeciwko rozwiązaniu. W Krakowie zapowiedziano już dwa protesty uliczne dotyczące SCT.

dokończenie na str. 2 »

WYLEWKI MASZYNOWE

510 492 890 Paweł Mstowski

**TRANSPORT,
SPRZEDAŻ KRUSZYW
USŁUGI KOPARKAMI,
KOPARKO-ŁADOWARKAMI,
ŁADOWARKAMI, WYWROTKAMI
WYKOPY, WYBURZENIA, UTWARDZENIA
POWIERZCHNI, NIWELACJA TERENU**

DZIAŁAMY SZYBKO I SOLIDNIE

WYNAJEM 788 081 644
PODNOŚNIKÓW

WYCINKA 535 013 523
DRZEW

**Kupię
samochód
lub
motocykl
z okresu PRL**
MOŻE BYĆ DO REMONTU
TEL.: 696 110 317

PROMEDICA24

**PRACA
W OPIECE
NIEMCY**

**NOWE STAWKI!
WYŻSZE ZAROBKI!**

**ZADZWOŃ! KRAKÓW
TEL. 501 355 924**

REKAW TATTOO

KONTAKT@REKAW.TATTOO
KRAKÓW, REKAWKA 17
TEL. 734 649 734

Dla Ciebie albo na prezent dla bliskiej osoby

z gazetą 30% rabatu na pierwszy tatuaż
oferta ważna do 20 lutego, cena minimalna z rabatem 200zł

Jesteś na Facebooku?
My też!

@glos24

EKO wap
PRODUCENT NAWOZÓW GRANULOWANYCH

Sprzedaż nawozów:
600 086 884, 412 42 12 78
Sprzedaż i rozsiew:
606 322 291

**Sprzedaż i rozsiew wapna
pylistego oraz granulowanego
dla rolnictwa**

Rozsiew w powiatach: miechowskim,
proszowickim, pińczowskim,
jędrzejowskim, olkuskim, kazimierskim,
zawierciańskim, krakowskim

Kraków tłumaczy się z SCT: „Musieliśmy ją wprowadzić”, ale emocje nie opadają

» dokończenie ze str. 1

„Musieliśmy ją wprowadzić”

Wiceprezydent Stanisław Kracik podkreślał, że SCT nie jest decyzją samego prezydenta Aleksandra Miszałskiego, a konieczność jej uruchomienia wynika z ustawy o elektromobilności oraz wciąż notowanych przekroczeń norm zanieczyszczenia powietrza – przede wszystkim NO₂, czyli tlenu azotu.

— Musieliśmy ją wprowadzić. Gdybyśmy tego nie zrobili straciłaby Polska i Kraków, bo od tego zależy możliwość korzystania ze środków z KPO. Ta decyzja musiała zostać podjęta. — mówił.

Podczas konferencji tłumaczono także, dlaczego granice SCT wyznaczono na obszarze IV obwodnicy. Paweł Ścigalski, pełnomocnik prezydenta ds. czystego powietrza, argumentował, że mniejsza strefa nie spełniałaby zakładanych celów, a taki obszar był rekomendowany w Programie Ochrony Powietrza dla Krakowa. Wskazywano też na kontekst zaostrożenia norm unijnych oraz skutki zdrowotne, na które narażeni są mieszkańcy.

Setki kontroli, dziesiątki tysięcy wniosków

Wiceprezydent Łukasz Sęk przedstawił dane z pierwszych dni działania systemu i podkreślał, że proces obsługi wniosków trwa, a procedury odwoławcze funkcjonują. Mowa była o ponad 85 tys. wniosków oraz o ponad 5,3 tys. zgłoszeń związanych z dojazdem do placówek medycznych.

Spójne statystyki przedstawił też Piotr Trzepak, zastępca dyrektora ZDMK. Jak przekazał, od 8 grudnia 2025 r., czyli od startu systemu obsługi SCT, dokonano ponad 1,2 mln sprawdzeń, czy pojazdy spełniają normy wjazdu do strefy. Złożono prawie 84,6 tys. wniosków o nadanie uprawnień do wjazdu. Liczba wniesionych opłat abonamentowych to ok. 21,6 tys., a godzinowych – 53,7 tys. W punktach obsługi mieszkańców obsłużono łącznie ok. 13,1 tys. osób.

Duże obciążenie notuje też Krakowskie Centrum Kontakt. Według podanych danych odebrano już ok. 13,5 tys. połączeń dotyczących SCT, z czego w samym grudniu było ich ok. 10,5 tys. Miejska infolinia miała za sobą rekordowy miesiąc: łącznie odebrano 26 999 połączeń, co oznacza wzrost o 86 proc. w porównaniu z grudniem 2024 r. Rekordowy był również 7 stycznia 2026 r., gdy pracownicy KCK odebrali ponad 2,1 tys. połączeń.

O technicznej stronie działania SCT mówił Łukasz Gryga, dyrektor ds. technologii ZTP w Krakowie, zapewniając, że system działa. Podał również dane z kontroli: od 1 do 8 stycznia 2026 r. strażnicy miejscy przeprowadzili 824 kontrole pojazdów wjeżdżających do SCT. Ujawnili 116 wykroczeń – 113 osób pouczone, a w trzech przypadkach nałożono mandaty karne. Miasto podtrzymuje deklarację, że w pierwszych miesiącach strażnicy mają przede wszystkim pouczać, choć – jak podkreślono – mandaty będą stosowane w sytuacjach świadomego i notorycznego łamania przepisów.

Miasto: pieniądze wrócą do Metropolii

W trakcie konferencji odniesiono się także do warunku zwolnienia z opłat dla mieszkańców Krakowa. Łukasz Sęk wyjaśniał, że wymóg zameldowania (stałego lub czasowego) jest odpowiedzią na oczekiwania gmin ościennych i wojewody – w tle wskazywano obawy dotyczące „przenoszenia” rozliczania podatku PIT do Krakowa. „Kraków rozmawiał z gminami i wojewodą na ten temat” – podkreślił wiceprezydent.

Przypomniano też, że wpływy z opłat (obecnie to już 2,5 mln zł) – decyzją prezydenta

Aleksandra Miszałskiego mają zostać przeznaczone na działania proekologiczne w gminach Stowarzyszenia Metropolia Krakowska, którego miasto jest członkiem. W praktyce gminy ościenne mają otrzymać równowartość wpływów z opłat za wjazd do SCT (po odjęciu kosztów obsługi strefy) i będą mogły przeznaczyć środki m.in. na tworzenie lub wzmocnienie straży gminnych, kampanie zachęcające do wymiany „kopciuchów” czy budowę parkingów Park&Ride.

Miasto zapowiada kolejne rozwiązania

Na konferencji poruszono również temat wandalizmu. Jak przekazano, o wjeździe do SCT informuje 188 znaków ustawionych przy 80 wjazdach. Do 9 stycznia odnotowano jednak 40 zdarzeń związanych z ich niszczeniem, a 20 znaków ma wymagać naprawy. Sprawy są zgłaszane na policję, ale nie będzie żadnych działań prewencyjnych. Władze liczą, że zabawa w zamalowywanie i demontaż znaków w końcu się znudzi, a od funkcjonowania SCT nie ma już ucieczki.

Miasto poinformowało także o rozbudowie infrastruktury kontroli. Wjazd do strefy nadzoruje obecnie 135 kamer, a kolejne 35 jest w trakcie realizacji. Zapowiedziano również zakup czterech zestawów mobilnych. Celem ma być pełny monitoring strefy oraz wdrożenie systemu weryfikacji, z którego będzie korzystać Straż Miejska.

Opłaty abonamentowe i godzinowe można wносить przez internet, działają też dwa punkty stacjonarne. W planach jest zakup i instalacja dziewięciu „strefomatów”; podkreślono, że w przyszłości ma być ich więcej. Prowadzone są też rozmowy z Orlenem, by urządzenia można było montować również tam.

Podczas pytań po konferencji zapytaliśmy m.in. o sprawę ewentualnego uchylecia czerwonej uchwały o SCT.

Ulgi zostają, ale meldunek odpada

W środę, 14 stycznia, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie uznał częściowo skargi na uchwałę wprowadzającą SCT za

zasadne. Kraków w sierpniu 2025 roku przyjął nową uchwałę m.in. po to, by nie dopuścić do scenariusza, w którym — w razie problemów prawnych — „z automatu” wróci stara, bardziej restrykcyjna wersja SCT (ta miała wejść w życie 1 lipca 2025 r.). W nowym rozwiązaniu miasto mocno postawiło na preferencje dla mieszkańców, wiążąc je m.in. z kryteriami administracyjnymi (w tym meldunkowymi) oraz z podatkami.

Po wyroku WSA kierunek pozostaje ten sam — ulgi dla Krakowian nie znikają — ale odpada najprostszy sposób ich weryfikacji, czyli meldunek. Zostaje więc pytanie, które już dziś rozgrzewa dyskusję: jak miasto ma rzetelnie potwierdzać, komu ulgi przysługują?

I tu pojawia się ryzyko, którego Kraków chciał uniknąć w rozmowach z ościennymi samorządami: jeśli ulgi dla się „odblokować” np. przez wykazanie związku podatkowego z miastem, to część osób mieszkających poza Krakowem może uznać, że najbardziej opłaca się przenieść rozliczanie PIT do Krakowa. Dla budżetu Krakowa to kusząca perspektywa, ale dla gmin ościennych — już niekoniecznie. A dla samej SCT oznaczałoby to powrót do zarzutów o „dzielenie” mieszkańców aglomeracji na lepszych i gorszych.

Jakie są wymogi SCT?

Warto przypomnieć jak dokładnie wyglądają regulacje związane z miastem do Krakowa.

• Samochody osobowe

Samochody benzynowe muszą spełniać co najmniej normę emisji Euro 4 lub być wyprodukowane w 2005 roku lub później. Samochody z silnikiem Diesla muszą spełniać normę Euro 6 lub być wyprodukowane nie wcześniej niż w 2014 roku.

• Pojazdy powyżej 3,5 tony

Pojazdy benzynowe powyżej 3,5 tony muszą spełniać normę Euro 4 lub być wyprodukowane od 2005 roku. Pojazdy z silnikiem Diesla w tej kategorii muszą spełniać normę Euro 6 lub pochodzić z 2012 roku lub później.

Pojazdy zarejestrowane w Polsce, które spełniają powyższe wymogi, zostaną automatycznie uznane za uprawnione do wjazdu do strefy.

Bezterminowe zwolnienia dla krakowian

Mieszkańcy Krakowa, którzy płacą tu podatki i posiadali samochód przed 26 czerwca 2025 roku, otrzymali bezterminowe zwolnienie z wymogów emisyjnych, niezależnie od wieku pojazdu. W przypadku samochodów niespełniających norm właściciele będą musieli zgłaszać je w systemie raz w roku.

Zwolnienia dla osób spoza Krakowa

Zwolnienia obejmują również osoby spoza miasta, jeśli spełniają określone kryteria. Prawo do wjazdu przysługuje m.in. posiadaczom ważnej europejskiej karty parkingowej osoby z niepełnosprawnością, pacjentom regularnie korzystającym ze specjalistycznych świadczeń medycznych finansowanych ze środków publicznych, właścicielom pojazdów zabytkowych oraz właścicielom pojazdów specjalnych, takich jak kampery czy food trucki. W każdym przypadku konieczne jest zgłoszenie pojazdu w systemie SCT.

Opłaty dla osób spoza Krakowa

Miasto wprowadza trzyletni okres przejściowy dla osób spoza Krakowa, które poruszają się pojazdami niespełniającymi wymogów i nie przysługują im zwolnienia. W tym czasie będzie możliwy wjazd do strefy po wniesieniu odpowiedniej opłaty. Opłata godzinowa wyniesie 2,50 zł.

W 2026 roku wniesienie opłaty za dwie kolejne godziny umożliwi korzystanie ze strefy do końca dnia, natomiast w 2027 roku opłata dzienna będzie wynosiła 15 zł. Abonament miesięczny będzie kosztował 100 zł w 2026 roku, 250 zł w 2027 roku oraz 500 zł w 2028 roku. Po 31 grudnia 2028 roku wjazd dla pojazdów niespełniających norm nie będzie już dopuszczalny.

Marzena Gitler, fot: Mateusz Łysik / Głos24

ŚWIĄTNIKI GÓRNE

250 tysięcy złotych na rozwój sportu w Świątnikach Górnych

Zakończył się otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w Gminie Świątniki Górne w 2026 roku. Wsparcie finansowe otrzyma pięć klubów sportowych, a łączna kwota przyznanych dotacji wynosi 250 tys. zł.

Władze Gminy Świątniki Górne poinformowały, że zakończył się otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie sportu. Jego celem było wsparcie działalności klubów sportowych, które prowadzą szkolenie dzieci, młodzieży i dorosłych oraz uczestniczą w rozgrywkach ligowych i turniejach sportowych, a także realizują działania o charakterze wychowawczym i integracyjnym. Lista oferentów, realizowanych zadań oraz wysokość przyznanych środków finansowych liczy łącznie 5 klubów.

TS Sparta Świątniki Górne – sport wielodyscyplinarny

Dotację w wysokości 44 000 zł otrzymał TS Sparta Świątniki Górne. Środki zostaną przeznaczone na realizację zadania „Sportowa Gmina Świątniki Górne”, obejmującego prowadzenie zajęć z zakresu siatkówki, koszykówki oraz piłki nożnej.

LKS „Clavia” Świątniki Górne – szkolenie i rozgrywki piłkarskie

Ludowy Klub Sportowy „Clavia” Świątniki Górne uzyskał 52 000 zł na prowadzenie zajęć treningowych oraz udział w rozgrywkach piłkarskich dzieci, młodzieży i seniorów na terenie gminy w 2026 roku.

LKS „Pasternik” Ochojno – całoroczna działalność sportowa

Kwotę 47 000 zł przyznano Ludowemu Klubowi Sportowemu „Pasternik” z Ochojna. Zadanie obejmuje prowadzenie zajęć szkoleniowych i treningowych w zakresie piłki nożnej, udział w turniejach i rozgrywkach ligowych Podokręgów Myślenice i Wieliczka MZPN oraz całoroczną działalność społeczną klubu.

LKS „Tempo” Rzeszotary – sport i integracja

Najwyższe wsparcie, w wysokości 65 000 zł, otrzymał Ludowy Klub Sportowy „Tempo” Rzeszotary. Środki zostaną przeznaczone na szkolenie piłkarskie, udział w rozgrywkach ligowych MZPN oraz organizację zajęć wychowawczo-integracyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym obozów zimowych i letnich oraz wyjazdów rekreacyjnych.

LKS „Zielonka” Wrząsowice – aktywność i promocja zdrowia

Ludowy Klub Sportowy „Zielonka” Wrząsowice otrzymał 42 000 zł. Zadanie obejmuje prowadzenie zajęć treningowych i szkoleniowych w piłce nożnej, udział w rozgrywkach ligowych Podokręgów Myślenice i Wieliczka MZPN, a także działania promujące aktywność fizyczną, zdrowy tryb życia oraz podstawy pierwszej pomocy przedmedycznej.

Krzysztof Kwiecień

polmar
WARSZAWA I OKOLICE

**SKUP I SPRZEDAŻ
OWOCÓW I WARZYW**

604 213 214 694 008 474

JAKUBOWICE@POLMAR.NET
WWW.POLMAR.NET

JAKUBOWICE 77
32-100 PROSZOWICE

WIELKA WIEŚ

65 lat razem. Niezwykła historia z gminy Wielka Wieś

Państwo Helena i Józef Gąskowie z Będkowic świętowali jubileusz 65-lecia pożycia małżeńskiego. To jedna z najdłuższych i najbardziej wyjątkowych rocznic, stanowiąca świadectwo trwałości związku, konsekwencji w budowaniu relacji oraz przywiązania do wartości rodzinnych.

Jubilaci są rodowitymi mieszkańcami Będkowic. Przez wspólne lata wychowali czterech synów. Dziś ich rodzina obejmuje 12 wnucząt oraz 12 prawnucząt. Życie Państwa Gąsków od zawsze związane było z pracą na roli, która stała się trwałym elementem rodzinnej tradycji i codzienności.

Pani Helena przez wiele lat zajmowała się prowadzeniem domu oraz wychowaniem dzieci. Wśród bliskich znana jest z umiejętności kulinarnych, w szczególności domowych wypieków, które do dziś są ważnym elementem rodzinnych spotkań. Z zaangażowaniem prowadziła również ogród przy domu, rozwijając pasję do ogrodnictwa.

Pan Józef prowadził gospodarstwo rolne, a jednocześnie aktywnie uczestniczył w życiu lokalnej społeczności. Działał w straży pożarnej, za co został uhonorowany odznaczeniami. Brał udział w pracach związanych z budową drogi, wodociągów, szkoły oraz remizy. Pełnił także funkcję radnego gminy i ławnika, wspierając mieszkańców swoją wiedzą i doświadczeniem.

Obecnie Jubilaci spędzają czas na wspólnej lekturze, oglądaniu telewizji oraz spotkaniach z dziećmi, wnukami i prawnukami. Podczas spotkania Pan Józef podkreślił, że miłość była i pozostaje najważniejszą wartością w ich małżeństwie, stanowiąc fundament wspólnego życia.

— Jubilatów składamy serdeczne gratulacje oraz życzenia zdrowia, spokoju i kolejnych lat przeżytych razem. — przekazują władze gminy Wielka Wieś.

Krzysztof Kwiecień, fot: UG w Wielkiej Wsi

ZABIERZÓW

Zawody koszykówki chłopców w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej i Igrzysk Dzieci

W styczniu w Gminie Zabierzów rozegrano gminne zawody koszykówki chłopców w dwóch kategoriach wiekowych – w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej oraz Igrzysk Dzieci. Turnieje zgromadziły reprezentacje szkół podstawowych z terenu gminy i stały na wysokim, wyrównanym poziomie sportowym.

Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Zawody koszykówki chłopców w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej odbyły się 10 stycznia w hali OSR Zabierzów. W turnieju udział wzięły reprezentacje szkół podstawowych z terenu gminy. Rywalizacja toczyła się systemem „każdy z każdym”, co pozwoliło na rozegranie wielu spotkań i zapewniło intensywną walkę o każdy punkt.

Większość meczów była bardzo zacięta,

a o końcowych miejscach decydowały nie tylko zdobyte punkty meczowe, lecz także bilans koszy. Szczególnie wyrównana była walka o trzecie miejsce, ponieważ trzy zespoły zakończyły turniej z identyczną liczbą punktów, a o kolejności w tabeli przesądziła różnica zdobytych i straconych koszy.

Ostateczna klasyfikacja przedstawia się następująco: pierwsze miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Zabierzowie, drugie miejsce trafiło do Szkoły Podstawowej w Rząsce, a trzecie do Szkoły Podstawowej w Brzeziu. Zwycięska drużyna uzyskała awans do etapu powiatowego, gdzie będzie reprezentować Gminę Zabierzów w dalszych rozgrywkach.

Igrzyska Dzieci – młodsza kategoria

Równolegle rozegrano gminne zawody w koszykówce chłopców młodszych

w ramach Igrzysk Dzieci. W rywalizacji uczestniczyło osiem szkół podstawowych z terenu Gminy Zabierzów: z Bolechowic, Zelkowie, Nielepic, Kobylan, Rząski, Rudawy, Brzezia oraz Zabierzowa.

Pierwsza część turnieju rozgrywana była w grupach. Do strefy półfinałowej awansowały cztery najlepsze zespoły – ze szkół podstawowych w Zelkowie, Rząsce, Bolechowicach oraz Rudawie. Spotkania finałowe dostarczyły wielu sportowych emocji i stały na dobrym poziomie organizacyjnym oraz szkoleniowym. Pierwsze miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Zelkowie, niżej była Szkoła Podstawowa w Bolechowicach, a podium zamknęła Szkoła Podstawowa w Rudawie.

Krzysztof Kwiecień, fot: Łukasz Łuszczek / Koordynator sportu szkolnego Gminy Zabierzów

Pies lub kot po 60. roku życia – czy to dobry pomysł? Eksperci są jednoznaczni

Dla wielu osób po 60. roku życia codzienność staje się bardziej przewidywalna, a liczba okazji do kontaktów społecznych maleje. Wraz z przejściem na emeryturę zmienia się rytm dnia, częściej pojawia się poczucie osamotnienia, a motywacja do aktywności bywa słabsza niż wcześniej. W tym kontekście coraz częściej powraca pytanie: czy przyjęcie psa lub kota może realnie wspierać dobrostan starszych opiekunów?

Dane przytaczane w badaniu Mars „Feeding Diary” wskazują, że osoby w wieku 55+ stanowią 20 proc. opiekunów psów i kotów w Polsce. Oznacza to, że udział starszych opiekunów jest już dziś znaczący, a wraz ze zmianami demograficznymi może dalej rosnąć. Jak podkreśla Kinga Skalska, kierownik ds. analiz rynku konsumenckiego w Mars Polska, starzenie się społeczeństwa oraz wydłużanie życia sprawiają, że rola osób starszych w opiece nad zwierzętami będzie w Polsce coraz większa. Wnioski z badań i obserwacji ekspertów są spójne: odpowiedzialnie dobrane zwierzę może wspierać zarówno kondycję fizyczną, jak i dobrostan psychiczny osób w wieku emerytalnym. Jednocześnie taka decyzja powinna być podejmowana rozważnie, z uwzględnieniem możliwości zdrowotnych, organizacyjnych i finansowych.

Regularność i poczucie sensu jako wsparcie psychiczne

Specjaliści zwracają uwagę, że w wieku emerytalnym szczególnego znaczenia nabiera poczucie sprawczości oraz świadomość, że jest się komuś potrzebnym. Zwierzę domowe w naturalny sposób wprowadza do życia opiekuna stałe obowiązki, które porządkują dzień: karmienie, pielęgnacja, dbanie o bezpieczeństwo i zdrowie pupila, a w przypadku psa również spacer. Ten stały rytm może mieć znaczenie nie tylko organizacyjne, lecz także emocjonalne. U wielu osób starszych pojawia się przekonanie, że ktoś na nich czeka i reaguje na ich obecność, co sprzyja budowaniu poczucia bliskości i zmniejsza dotkliwość samotności.

Małgorzata Głowacka, lekarka weterynarii i ekspertka ds. żywienia zwierząt w Mars Polska, podkreśla, że obecność zwierząt wpływa korzystnie na opiekunów na każdym etapie życia, w tym również w starszym wieku. Zwraca uwagę na znaczenie bezwarunkowej akceptacji i więzi, które zwierzęta potrafią budować z człowiekiem. Dla wielu osób po 60. roku życia istotne jest również to, że zwierzę wzmacnia

motywację do utrzymywania aktywności – nie tylko fizycznej, ale też społecznej, ponieważ wyjścia z psem sprzyjają kontaktom z sąsiadami i innymi opiekunami. Zyskujemy nowych znajomych, z którymi nie tylko możemy wymienić kurtuazyjne „dzień dobry”, ale rozpocząć dłuższą rozmowę nie tylko o samym zwierzęciu, ale też o tym, jak wygląda nasze życie z naszym ukochanym czworonogiem i umawiać się na wspólne spacer, jeśli zwierzęta też się „dogadują” i bawią.

Eksperci z Instytutu Nauki o Zwierzętach Waltham wskazują potencjał zwierząt w redukcji poczucia samotności, łagodzeniu stresu oraz wzmacnianiu poczucia wspólnoty. W badaniu zrealizowanym przez YouGov na zlecenie firmy Mars większość respondentów w Polsce uznała, że ich pupil korzystnie wpływa na samopoczucie psychiczne. Część badanych przyznała również, że w trudnych momentach obecność psa lub kota daje poczucie towarzystwa, a rozmowa ze zwierzęciem pomaga odreagować napięcie bez obawy o ocenę.

Więcej ruchu i lepsza kondycja: korzyści dla zdrowia fizycznego

Korzyści wynikające z posiadania psa lub kota nie ograniczają się do sfery emocjonalnej. W przypadku psa szczególne znaczenie ma regularna aktywność związana ze spacerami. Eksperci podkreślają, że systematyczny ruch wspiera utrzymanie sprawności, poprawia równowagę oraz siłę mięśniową, a w konsekwencji może sprzyjać większej samodzielności w codziennym funkcjonowaniu. Regularne spacery oznaczają także większą dawkę ruchu tlenowego, co ma znaczenie dla układu krążenia.

Małgorzata Głowacka zwraca uwagę, że utrzymanie prawidłowej masy ciała ma wpływ nie tylko na sprawność, lecz także na funkcjonowanie układu sercowo-naczyniowego, szczególnie u osób starszych narażonych na problemy kardiologiczne. W materiale przywołano również obserwacje, według których obecność zwierząt może sprzyjać lepszemu radzeniu

sobie ze stresem, co bywa łączone m.in. z niższym tętnem, niższym ciśnieniem krwi oraz niższym stężeniem kortyzolu, czyli hormonu stresu. Te czynniki są ważne, ponieważ przewlekły stres i podwyższone parametry krążeniowe mogą negatywnie wpływać na zdrowie osób w wieku emerytalnym.

W przypadku kota mechanizm wsparcia jest inny. Kot nie wymaga spacerów, ale może sprzyjać utrzymaniu stałego rytmu dnia, wspierać poczucie bliskości oraz działać kojąco poprzez kontakt i obecność. Dla osób o ograniczonej mobilności kot bywa rozwiązaniem łatwiejszym organizacyjnie, choć również wymagającym odpowiedzialności i stałej opieki.

Zwierzęta w programach aktywizacji i wsparcia – doświadczenia z dogoterapii

Coraz częściej zwierzęta są włączane do programów terapeutycznych i aktywizujących. Katarzyna Czereaszewska, dyrektorka ds. oddziałów fundacji i akcji CSR w Fundacji Dr Clown, wskazuje, że zajęcia z udziałem wyszkolonych psów w domach opieki społecznej pomagają aktywizować osoby starsze i zachęcają je do wyjścia z izolacji. W trakcie dogoterapii seniorzy podejmują proste działania ruchowe, angażują dłonie, ćwiczą pamięć poprzez zapamiętywanie komend, a także wchodzą w interakcje społeczne z innymi uczestnikami zajęć. Regularny charakter spotkań sprzyja utrwalaniu efektów.

W materiale przywołano, że od 2017 roku do października 2025 roku z dogoterapii skorzystało ponad 39 tys. osób, w tym blisko 3,4 tys. seniorów. Dane te pokazują, że rozwiązania oparte na obecności zwierząt są coraz częściej wykorzystywane jako element wspierający dobrostan psychiczny i fizyczny w instytucjach opieki.

Czy pies lub kot dla osoby starszej to zawsze dobry pomysł?

Kluczowa jest odpowiedzialna decyzja

Eksperci podkreślają, że przyjęcie zwierzęcia powinno być decyzją odpowiedzialną, niezależnie od wieku opiekuna. Małgorzata Głowacka wskazuje, że należy uwzględnić warunki mieszkaniowe, stan zdrowia oraz poziom aktywności fizycznej. W przypadku osób po 60. roku życia warto dodatkowo przeanalizować kwestie organizacyjne, w tym możliwość uzyskania wsparcia w razie choroby lub nagłej hospitalizacji.

Przed podjęciem decyzji warto rozważyć kilka praktycznych kwestii:

1. Dobór gatunku i temperamentu do możliwości opiekuna

Pies może być dobrym wyborem dla osób, które są gotowe na codzienną aktywność i regularne spacer. Tu też ważna jest wielkość, wiek czy rasa psa. Są takie, którym wystarczy krótki, regularny spacer, ale są też takie, które wymagają długich, kilkugodzinnych marszów czy wybiegania. Kot częściej sprawdza się u tych, którzy preferują spokojniejsze tempo życia lub mają ograniczoną mobilność. W obu przypadkach najważniejsze jest dopasowanie temperamentu zwierzęcia do stylu życia opiekuna.

2. Wiek zwierzęcia: młode czy starsze?

Młode zwierzęta są zwykle bardziej energiczne i wymagają większej ilości czasu na naukę zasad, socjalizację oraz aktywność. Starsze zwierzęta bywają spokojniejsze i bardziej przewidywalne, co dla wielu emerytów jest zaletą. Przy wyborze starszego zwierzęcia (najczęściej w grę wchodzi przejście go od poprzednich opiekunów lub ze schroniska czy fundacji) lepiej rozpoznać są jego konkretne przyzwyczajenie, potrzeby i sposób reagowania. Młode osobniki trzeba odpowiednio ukształtować, co wymaga znajomości odpowiednich metod, systematyczności i determinacji. Jednocześnie trzeba brać pod uwagę, że starszy pies lub kot może wymagać częstszej opieki weterynaryjnej, badań i leczenia, co podnosi koszty.

3. Świadomość kosztów utrzymania

Koszty obejmują nie tylko karmę, ale też profilaktykę (szczepienia, odrobaczanie, zabezpieczenia przeciw pasożytom), wizyty kontrolne, ewentualne leczenie, a także akcesoria. W przypadku adopcji w schroniskach i fundacjach warto pytać o stan zdrowia zwierzęcia oraz o to, czy organizacja oferuje wsparcie w sytuacjach szczególnych, np. przy kosztownym leczeniu lub w ramach konkretnych programów pomocowych.

4. Zapewnienie wsparcia w razie choroby lub wyjazdu

Ważnym elementem odpowiedzialnej decyzji jest ustalenie tzw. planu awaryjnego. Warto wcześniej porozumieć się z rodziną, sąsiadami lub znajomymi, którzy w razie potrzeby pomogą w opiece nad zwierzęciem, np. podczas hospitalizacji opiekuna, krótkiego wyjazdu lub gorszego stanu zdrowia. Taki plan zwiększa poczucie bezpieczeństwa i ogranicza stres związany z odpowiedzialnością.

Gdzie szukać zwierząt i na co zwrócić uwagę?

Najbardziej rekomendowanym źródłem są schroniska i organizacje adopcyjne, które znają zwierzęta i pomagają dopasować je do warunków opiekuna. W Małopolsce ważną rolę odgrywają m.in. lokalne organizacje prozwierzęce oraz fundacje prowadzące domy tymczasowe. Adopcja pozwala zwykle lepiej poznać historię zwierzęcia, jego temperament oraz potrzeby, a także daje możliwość uzyskania wsparcia doradczego.

Przy wyborze warto pytać o:

- dotychczasowe zachowanie zwierzęcia w domu (jeśli przebywało w domu tymczasowym),
- stan zdrowia i historię leczenia,
- potrzeby ruchowe,
- relacje z ludźmi i innymi zwierzętami,
- ewentualne lęki i trudności behawioralne.

Bilans korzyści i wyzwań – co mówią eksperci?

Wnioski płynące z danych i opinii ekspertów są zgodne: odpowiednio dobrany pies lub kot może istotnie poprawić jakość życia osób w wieku emerytalnym. Korzyści obejmują zarówno wzmocnienie motywacji do aktywności oraz utrzymania rutyny, jak i budowanie więzi emocjonalnej, poczucia odpowiedzialności i sprawczości. Dodatkowo zwierzę sprzyja częstszym kontaktom społecznym oraz może pomagać w obniżaniu poziomu stresu.

Jednocześnie eksperci podkreślają, że decyzja powinna uwzględniać realne możliwości opiekuna. Zwierzę nie jest rozwiązaniem uniwersalnym, lecz zobowiązaniem na lata. Jeżeli jednak warunki mieszkaniowe, zdrowotne i organizacyjne na to pozwalają, a wybór zwierzęcia jest przemyślany, wówczas odpowiedź na pytanie postawione na początku materiału jest jasna: dla wielu osób po 60. roku życia pies lub kot może być bardzo dobrym pomysłem.

Marzena Gitler, fot. depositphotos.pl

BASENY MINERALNE SOLEC-ZDRÓJ

ŹRÓDŁO ZDROWIA I RELAKSU W TWAM ZASIĘGU

Zdrowie

- Jedyny w Polsce basen solankowo – siarczkowy
- Nowoczesna przychodnia rehabilitacyjna z kąpielami w najsilniejszej na świecie wodzie siarczkowej.

tel.: 41 377 65 55

Relaks

- basen rekreacyjny z wodą mineralną i urządzeniami masującymi
- Profesjonalne saunarium z jacuzzi zewnętrznym i wypoczywalnią

tel.: 41 377 65 65

Baseny Mineralne Solec - Zdrój, ul. Partyzantów 18, 28-131 Solec-Zdrój, tel. 41 377 65 65, email: recepcja@basenymineralne.pl, www.basenymineralne.pl, zapraszamy 7 dni w tygodniu!

Zadbaj o bezpieczeństwo dziadków w sieci

20 stycznia br. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie odbył się briefing prasowy poświęcony zainicjowanej właśnie kampanii społecznej „Ustal z Babcią hasło”. Uczestniczyli w nim: I wicewojewoda małopolska Elżbieta Achinger – inicjatorka kampanii, I małopolski wicekurator oświaty Artur Pasek oraz były senator, członek Zespołu Ekspertów ds. Polityki Senioralnej przy Wojewodzie Małopolskim Stanisław Bisztyga. Małopolską Policję reprezentował naczelnik Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie mł. insp. Rober Michalik.

Według policyjnych danych z minionym roku w Małopolsce 450 osób padło ofiarą oszustwa tzw. metodami na legendę (na wnuczka, policjanta, prokuratora itp.) na łączną kwotę ponad 14,2 mln zł. 313 z nich miało 65 lat lub więcej. Seniorzy zostali oszukani na ponad 10,1 mln zł.

W 2024 roku poszkodowanych było 451 na łącznie niemal 19,8 mln zł, w tym 281 osób w wieku 65+. Straty seniorów wyceniono na prawie 16,7 mln zł.

– To całkowicie naturalne, że w sytuacji stresującej w pierwszej chwili poszukujemy drogi rozwiązania problemu. Szczególnie, gdy mamy przekonanie, że zagrożone jest życie, zdrowie lub bezpieczeństwo kogoś nam bliskiego. Instynktownie próbujemy chronić rodzinę. Działamy szybko, bo przecież w sytuacjach kryzysowych liczy się każda sekunda. Zanim jednak zorientujemy się, co się stało, może być już za późno. Tak właśnie działają oszuści wykorzystujący tzw. metody na legendę. Bazują na strachu i ludzkich odruchach. Bez skrupułów podszywają się pod wnuczków, policjantów czy prokuratorów. Korzystając ze sztucznej inteligencji, potrafią np. stworzyć imitację głosu naszych bliskich. Wymyślają dramatyczne historie i budzą silne emocje, wywierając presję czasu. Ofiarami tych działań najczęściej padają osoby starsze. Stąd ta inicjatywa: kampania „Ustal z Babcią hasło” – mówi I wicewojewoda małopolska Elżbieta Achinger.

Przeciwdziałanie przestępstwom popełnianym na szkodę osób starszych jest jednym z ważniejszych obszarów profilaktyki społecznej. Policjanci garnizonu małopolskiego od lat podejmują liczne działania

informacyjno-edukacyjne mające na celu uświadamianie seniorów na temat niebezpieczeństw i metod oszustw, z jakimi mogą się spotkać. Tylko w samym 2025 roku policjanci wzięli udział w ponad 1,4 tys. spotkaniach dotyczących bezpieczeństwa seniorów, w których uczestniczyło łącznie prawie 34 tys. osób.

– Nie trzeba przekonywać, że świadomy senior to bezpieczny senior. My już od wielu lat zajmujemy się uświadamianiem seniorów, jak nie paść ofiarą wyłudzeń. W ubiegłym roku ofiarą przestępstwa padło 450 osób metodą „na legendę”. Suma strat wyniosła ponad 10 mln zł. To, co zaobserwowaliśmy, to wzrost świadomości. Kontaktują się z nami osoby i zgłaszają próby takich wyłudzeń. Jako policja działamy na wielu płaszczyznach. Zaczynamy od edukacji najmłodszych. Młodzi edukują seniorów, a seniorzy seniorów – w klubach seniora i na Uniwersytetach Trzeciego Wieku. Współpracujemy z różnymi instytucjami. Rozprowadzamy ulotki edukacyjne. Seniorzy niejednokrotnie tracą dorobek całego życia. Dlatego z ogromną chęcią przystąpiliśmy do tej inicjatywy i będziemy ją wspierać. Wszystkie ręce na pokład – dodaje naczelnik Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie mł. insp. Rober Michalik.

Szybka weryfikacja tożsamości

Kampania społeczna „Ustal z Babcią hasło” ma na celu ochronę osób starszych przed zagrożeniami ze strony sztucznej inteligencji i technologii wykorzystywanych przez przestępców.

Polega na promowaniu stworzenia krótkiego hasła: słowa lub całego zdania, które będzie znane jedynie rodzinie. W ten sposób podczas podejrzanego połączenia łatwo o szybką weryfikację rozmówcy.

– Naszym celem jest, by jak najwięcej rodzin ustaliło między sobą krótki komunikat – hasło bezpieczeństwa. To może być nawiązanie do wakacyjnej przygody lub ulubiona forma spędzania czasu – tłumaczy wicewojewoda Elżbieta Achinger.

Apel do szkół

Kampania kieruje swój przekaz do młodych – uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. To oni najlepiej rozumieją, jak działają

technologie i nie dają się łatwo oszukać AI, z którą na co dzień mają wiele do czynienia. To również oni są często jedyną cyfrową „tarczą” swoich dziadków.

– Drogie wnuczki, drodzy wnukowie. Bądźcie bohaterami. Ustalcie z dziadkami hasło. Będziemy docierać do wszystkich szkół w Małopolsce. Chcemy, aby młodzi ludzie, którzy są cyfrowymi tubylcami, byli przewodnikami swoich babć i dziadków. Będziemy chcieli zorganizować w każdej szkole taką kampanię (...). Po feriach rozesłamy do wszystkich szkół w Małopolsce komunikaty razem ze scenariuszami, które można wykorzystać na zajęciach. Jestem przekonany, że młodzi ludzie włączą się w to i będą przewodnikami swoich dziadków – mówi I małopolski wicekurator oświaty Artur Pasek.

W ramach działań kampanii: wszystkie szkoły podstawowe i ponadpodstawowe w województwie małopolskim otrzymają materiały edukacyjne, w tym plakaty i konspekty lekcji wychowawczych (dostosowane odpowiednio do wieku uczniów); nauczyciele przeprowadzą specjalne zajęcia, na których uczniowie poznają mechanizmy oszustw i opracują sposoby pomocy seniorom; uczniowie zostaną zachęcani do rozmowy z bliskimi i ustalenia „hasła bezpieczeństwa”, które pomoże zweryfikować tożsamość dzwoniącego; przewidziana jest również część medialno-internetowa, zachęcająca do tworzenia filmików edukacyjnych i dzielenia się nimi z hashtagem #UstalHasło.

O kampanii także na lekcji obywatelskiej

Kampania powstała z inicjatywy wicewojewody małopolskiej Elżbiety Achinger. Jest odpowiedzią na ogólnopolską kampanię Departamentu Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów „Rodzinne hasło”.

Dziś została przedstawiona także podczas lekcji obywatelskiej, która odbyła się w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie. Wicewojewoda Elżbieta Achinger o założeniach kampanii rozmawiała z młodzieżą z XXVIII Liceum Ogólnokształcącego im. Wojciecha Bednarskiego w Krakowie.

Źródło oraz foto: KMP w Krakowie

Nowe wyposażenie w Krzeszowicach. Wszystko w ramach programu ochrony ludności

W Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach odbyło się spotkanie podsumowujące realizację zadania finansowanego ze środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026, połączone z uroczystym przekazaniem do użytkowania zakupionego wyposażenia i infrastruktury

W poniedziałek 12 stycznia w Sali Herbowej Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach odbyło się spotkanie podsumowujące realizację zadania współfinansowanego ze środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026. Wydarzenie połączone było z oficjalnym przekazaniem do użytkowania efektów rzeczowych powstałych w ramach projektu.

W spotkaniu uczestniczył dyrektor Biura Wojewody Małopolskiego Łukasz Krzysztófk, reprezentujący Wojewodę Małopolskiego. Obecni byli również przedstawiciele władz

samorządowych gminy Krzeszowice, jednostek i instytucji zaangażowanych w realizację zadania, a także zaproszeni goście.

Zakres zrealizowanych zakupów i wdrożeń

W ramach realizacji zadania gmina Krzeszowice zakupiła i wdrożyła szereg elementów wyposażenia, które mają na celu wzmocnienie zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz poprawę poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Do efektów rzeczowych przekazanych do użytkowania należą średni samochód ratowniczo gaśniczy, cztery modułowe wysokonapięciowe magazyny energii oraz dwa namioty pneumatyczne o powierzchni 38 metrów kwadratowych wraz z kompresorami.

Zakres projektu objął także zakup statku bezzałogowego, wielozadaniowego Modułu Kryzysowego WMK.20.150, a także dostawę

i instalację dwóch cyfrowych syren alarmowych stanowiących element Systemu Ostrzegania i Alarmowania.

Wyposażenie jednostek ratowniczych zostało uzupełnione o osiemnaście aparatów ochrony dróg oddechowych MSA M1 z butlami stalowymi i maskami, sześćdziesiąt dwa ubrania specjalne strażackie, sześćdziesiąt dwa radiotelefony analogowo cyfrowe nasobne oraz sześćdziesiąt sześć medycznych PSP R1.

Działania szkoleniowe w ramach projektu

Równolegle z realizacją zakupów przeprowadzono działania szkoleniowe, których celem było podniesienie kompetencji osób zaangażowanych w system ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie gminy. Zorganizowano szkolenie zasadnicze z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry Urzędu

Miejskiego w Krzeszowicach oraz podległych jednostek organizacyjnych.

Drugie szkolenie zasadnicze skierowane było do przedstawicieli Ochotniczych Straży Pożarnych, Kół Gospodyń Wiejskich, sołtysów oraz przewodniczących osiedli. Działania te miały na celu ujednolicienie wiedzy oraz poprawę współpracy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w reagowaniu na zagrożenia.

Wartość zadania i znaczenie dla gminy

Łączna wartość wydatków poniesionych w ramach realizacji zadania wyniosła 2 541 650,31 zł. Zrealizowane przedsięwzięcie znacząco wzmocniło potencjał gminy Krzeszowice w zakresie reagowania kryzysowego, ochrony ludności oraz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców.

Krzysztof Kwiecień, fot.: UMiG w Krzeszowicach

Notatki z radiowozu

■ Poszukiwany schował się przed policjantami w skrzyni na pościel

W piątek 9 stycznia funkcjonariusze z Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji Osób Wydziału Kryminalnego krakowskiej powiatówki, na terenie gminy Krzeszowice zatrzymali poszukiwanego 44-letniego mężczyznę. Policjanci ustalili, że w jednej z miejscowości na terenie gminy Krzeszowice ma ukrywać się poszukiwany kilkoma listami gończymi mężczyzna.

W piątek doszło do jego zatrzymania. Policjanci pojechali pod wyznaczony adres. Zastane na miejscu osoby twierdziły, że mężczyzna wyjechał i przebywa za granicą, kryminalni, jednak nie uwierzyli w te zapewnienia. Jak się okazało, poszukiwany 44-latek schował się przed nimi w łóżku, w skrzyni na pościel. Został przewieziony do aresztu śledczego, gdzie będzie odbywał karę roku i ośmiu miesięcy pozbawienia wolności.

Było to jedno z wielu zatrzymań osób poszukiwanych, jakie na co dzień realizują policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Krakowie. Tego typu działania mają na celu wzmocnienie bezpieczeństwa, poprzez zatrzymanie jak największej liczby osób poszukiwanych na podstawie listów gończych czy nakazów doprowadzeń wydanych przez sądy i prokuratury. Policja przypomina, że na stronie poszukiwani.policja.gov.pl znajduje się baza osób poszukiwanych wraz ze zdjęciami. Za pośrednictwem strony można także zgłosić poszukiwanego.

■ Próbowal... włamać się do automatu na myjni?

W niedzielę 11 stycznia policja otrzymała zgłoszenie na temat jednego mężczyzny, który miał się podejrzenie zachowywać. Jak się okazało próbował on włamać się do automatu znajdującego się na terenie myjni bezdotykowej. Sytuacja rozegrała się

w nocy. Policja zjawiła się pod wezwany adres w jednej z miejscowości pod Świątnikami Górnymi. Zastali uszkodzony automat, który służy do rozmienniania banknotów. Mundurowi skorzystali z warunków pogodowych, dzięki którym zauważyli ślady stóp. Prowadziły one do samochodu oddalonego na około 200 metrów od myjni.

W środku pojazdu przebywał mężczyzna. Wyraźnie zestresowany kierowca twierdził, że auto uległo usterce, stąd jego postój w tamtym miejscu. Funkcjonariusze jednak nie uwierzyli mu na słowo i podjęli działania.

Okazało się, że 34-letni mieszkaniec Krakowa jest odpowiedzialny za zniszczenia automatu na myjni. Jakby tego było mało, na jaw wyszło, że dwa dni wcześniej ten sam mężczyzna próbował włamać się do jednego z lokali gastronomicznych w stolicy Małopolski. Policja informuje, iż został on zatrzymany i trafił do izby zatrzymań, a na drugi dzień usłyszał zarzuty. Za popełnione przestępstwa grozi mu kara do 10 lat pozbawienia wolności.

■ Doszło do potrącenia 9-letniej dziewczynki

We wtorek 20 stycznia w miejscowości Cholerzyn w gminie Liszki doszło do poważnego wypadku drogowego z udziałem dziecka. Jak wynika z ustaleń służb, 9-letnia dziewczynka została potrącona przez pojazd. Na

miejsce natychmiast skierowano zespoły ratownictwa medycznego, straż pożarną oraz policję. Do działań zadysponowano również Lotnicze Pogotowie Ratunkowe – śmigłowiec Ratownik 6.

Poszkodowane dziecko było zaopatrywane przez ratowników medycznych bezpośrednio na miejscu zdarzenia. Trwały czynności ratunkowe oraz ocena stanu zdrowia dziewczynki. Szczegóły dotyczące obrażeń oraz dalszego transportu medycznego nie zostały jeszcze oficjalnie podane.

Na czas prowadzenia akcji ratunkowej oraz czynności prowadzonych przez policję prowadzonych przez policję droga w Cholerzynie została całkowicie zablokowana, co spowodowało utrudnienia w ruchu. Funkcjonariusze kierowali ruchem i wyznaczali objazdy.

Fot.: OSP KSRG Liszki

■ Wykolejenie pociągu pod Słomnikami

Późnym wieczorem, we wtorek 20 stycznia, na ważnej trasie kolejowej łączącej Kraków z Kielcami doszło do wykolejenia pociągu regionalnego Polregio. Zdarzenie miało miejsce po godz. 21:00 na odcinku Miechów – Słomniki,

w rejonie miejscowości Smrków. Według służb na pokładzie było ok. 20 osób – nikt nie został ranny.

Jak przekazał przedstawiciel PKP Polskich Linii Kolejowych, wykolejeniu uległo połączenie regionalne nr 23321 w relacji Kielce Głównie – Kraków Główny. W związku z niską temperaturą część pasażerów miała pozostawać w składzie do czasu zorganizowania dalszych działań. Na miejscu pracowały służby, w tym straż pożarna – według informacji przekazywanych przez PSP zadysponowano osiem zastępów. Przyczyny wykolejenia nie są na razie znane. PKP PLK podkreśla, że priorytetem było zabezpieczenie miejsca zdarzenia i bezpieczeństwo podróżnych.

Fot.: Dariusz Klimczak / Facebook

ogłoszenia
drobne

OGŁOSZENIA

• KUPIĘ SAMOCHÓD LUB
MOTOCYKL Z OKRESU PRL
tel. 696-110-317

USŁUGI

• GAZY TECHNICZNE, MATERIAŁY
SPAWALNICZE.
Atrakcyjne ceny, tel. 602-695-059

• WODA ŹRÓDLANA DLA TWOJE-
GO DOMU I FIRMY. Dostawa gratis!
tel. 886-773-658

**Szybka
Linia**
głos24

666 97 24 24

zadzwoń lub wyślij informację na Whatsappe

**Zgłoś zdarzenie, ciekawą informację
lub problem na Szybką Linie Głos24!**

głos24
PODKRAKOWSKI

Głos Podkrakowski
ul. Rękawka 17,
30-535 Kraków

www.glos24.pl

Redakcja:
tel. 12 269 90 31
e-mail:
redakcja@podkrakowski.glos24.pl

Dział reklamy – zgłoszenia:
tel. 504 04 84 97
e-mail:
b.smolarska@glos24.pl

Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec

Głos Podkrakowski
Miesięcznik regionalny.
ISSN 2544-6118.

Wydawca: Głos24 Media Sp. z o.o.
ul. Rękawka 17, 30-535 Kraków.

Redaktor naczelny:
Mateusz Łysik

Foto: Agey, grafika: Mateusz Łysik,
Piotr Kulig

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
prawo do ich przeredagowania
i skracania.

Redakcja nie odpowiada za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Rozpowszechnianie materiałów
redakcyjnych bez zgody wydawcy
jest zabronione.

45 lat wolności od toksycznego fluoru. Rocznica, która zmieniła Skawinę

Mija dokładnie 45 lat od decyzji, która na trwałe odmieniła losy Skawiny i okolicznych miejscowości. 7 stycznia 1981 roku zapadło postanowienie o zamknięciu wydziału elektrolizy w Hucie Aluminium w Skawinie, odpowiedzialnego za emisję toksycznych związków fluoru. Było to jedno z pierwszych w realiach PRL zwycięstw społecznych w walce o prawo do życia w czystym i bezpiecznym środowisku.

Decyzja o zamknięciu wydziału elektrolizy została podjęta przez ówczesnego prezydenta Krakowa Józefa Gajewicza oraz ministra hutnictwa Zdzisława Szałajdę. Stanowiła ona odpowiedź na narastające protesty społeczne, liczne interwencje mieszkańców oraz jednoznaczne stanowiska środowisk naukowych. Skala degradacji środowiska i zagrożeń zdrowotnych była wówczas tak duża, że dalsze funkcjonowanie instalacji stało się niemożliwe do obrony.

Huta Aluminium w Skawinie, uruchomiona jako jedna ze sztandarowych inwestycji planu sześcioletniego, przez lata opierała produkcję na przestarzałych technologiach pochodzących z ZSRR. Ich konsekwencją były masowe emisje fluoru i długotrwałe skażenie powietrza, wody oraz gleb na rozległym obszarze południowo-zachodniej Małopolski.

Skawina w cieniu fluoru

Działalność wydziału elektrolizy miała bezpośredni i wielowymiarowy wpływ na środowisko naturalne oraz zdrowie mieszkańców. Emitowane do atmosfery związki fluoru powodowały usychanie lasów, degradację upraw oraz skażenie wód powierzchniowych i gruntowych. W latach siedemdziesiątych XX wieku okolice huty zaczęły być określane mianem obszaru klęski ekologicznej.

Szczególnie dotkliwe były skutki zdrowotne. U pracowników zakładu oraz mieszkańców Skawiny i sąsiednich miejscowości coraz częściej diagnozowano fluorozę. Odnotowywano również przypadki deformacji układu kostnego u dzieci. Dodatkowym problemem było niekontrolowane składowanie i wykorzystywanie odpadów poprodukcyjnych. Gruz z wanien elektrolitowych, zawierający fluorowodór, był wysypywany na pola oraz używany do utwardzania lokalnych dróg, co prowadziło do dalszego rozprzestrzeniania się skażeń.

Rola nauki i ruchów ekologicznych

Przełom w sprawie Skawiny nie byłby możliwy bez zaangażowania środowisk naukowych i rodzącego się w Polsce ruchu ekologicznego. Jedną z kluczowych postaci był profesor Władysław Grodziński, założyciel Instytutu Biologii Środowiskowej Uniwersytetu

Jagiellońskiego oraz przewodniczący Rady Ochrony Środowiska Miasta Krakowa. Jako jeden z prekursorów ekologii w realiach PRL konsekwentnie wskazywał na konieczność wyeliminowania najbardziej szkodliwych gałęzi przemysłu z obszaru zurbanizowanych.

Działania profesora Grodzińskiego były wspierane przez aktywistów Polskiego Klubu Ekologicznego, którego był współzałożycielem. Ekspertyzy naukowe oraz presja społeczna stopniowo przełamywały opór administracyjny i doprowadziły do postawienia sprawy likwidacji wydziału elektrolizy na szczelbule decyzyjnym.

Znaczenie wolnych mediów

Istotną rolę w nagłośnieniu problemu

odegrały media. Szczególne znaczenie miały publikacje „Gazety Krakowskiej”, kierowanej wówczas przez Macieja Szumowskiego. Artykuły poświęcone sytuacji w Skawinie dokumentowały skalę zniszczeń środowiskowych oraz oddawały głos mieszkańcom dotkniętym skutkami działalności huty.

Po sierpniu 1980 roku i powstaniu ruchu „Solidarność” postulaty zamknięcia wydziału elektrolizy zaczęły być formułowane publicznie i coraz głośniejsze artykułowane w debacie społecznej. Presja medialna stała się jednym z kluczowych elementów, które doprowadziły do przełomowej decyzji z 7 stycznia 1981 roku.

Krystian Kwiecień, fot: UMiG w Skawinie

Spójna sieć przesiadkowa w gminie Skawina. Inwestycje zmieniają codzienną mobilność

Zrealizowane inwestycje w Radziszowie, Jaśkowicach i Skawinie Zachodniej oraz trwająca budowa parkingu w Rzozowie tworzą spójną sieć punktów przesiadkowych w gminie Skawina. Projekty współfinansowane z programu FENIKS wpisują się w założenia Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) i ułatwiają codzienne podróże, w tym do Krakowa.

Jedną z kluczowych inwestycji jest nowy parking Park&Ride przy stacji kolejowej Skawina Zachodnia. Obiekt oferuje blisko sto miejsc parkingowych i stanowi istotne udogodnienie dla mieszkańców zachodniej części gminy.

Inwestycja umożliwia pozostawienie samochodu w bezpiecznych warunkach oraz kontynuowanie podróży koleją. Z parkingu korzystać mogą również mieszkańcy sąsiednich gmin, dla których jest to alternatywa wobec dojazdu samochodem do centrum Skawiny.

Radziszów Centrum — wygodne przesiadki

Zakończona inwestycja w Radziszowie połączyła funkcjonalność z poprawą bezpieczeństwa. W ramach zadania powstał ciąg pieszo-rowerowy przy ul.

Brzegi oraz parking Park&Ride zlokalizowany przy stacji kolejowej.

Dodatkowo oddano do użytku parking rowerowy Bike&Ride, umożliwiający wygodne pozostawienie roweru. Nowa infrastruktura sprzyja codziennym dojazdom do pracy i szkoły oraz stanowi realną alternatywę dla podróży samochodem do Krakowa.

Jaśkowice — parking ogranicza lokalny ruch

Kolejną zakończoną inwestycją współfinansowaną z programu FENIKS jest parking Park&Ride w Jaśkowicach. Projekt odpowiada na rosnące zainteresowanie koleją i potrzeby mieszkańców zachodniej części gminy.

Nowa infrastruktura pozwala kierowcom na bezpieczne pozostawienie pojazdu i kontynuowanie podróży pociągiem, co przyczynia się do ograniczenia liczby samochodów na drogach dojazdowych do Krakowa oraz zmniejszenia natężenia ruchu na lokalnych ulicach. Również w Jaśkowicach powstał parking Bike&Ride.

Rzozów — kluczowy element sieci P&R

Jedynym zadaniem z programu FENIKS pozostającym na etapie realizacji jest rozbudowa dróg w Rzozowie i Radziszowie wraz z budową parkingów Park & Ride i Bike&Ride w Rzozowie. Jest to największe przedsięwzięcie drogowe realizowane w ramach programu i obejmuje m.in. przebudowę jezdni, budowę chodników

oraz odcinków dróg dla pieszych i rowerów, wykonanie oświetlenia, budowę infrastruktury przesiadkowej z przystankami autobusowymi, place manewrowe, zjazdy oraz system odwodnienia.

Po zakończeniu inwestycji południowa część gminy zyska kompletny system węzłów przesiadkowych, który wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i odciążenie lokalnego układu drogowego.

Program FENIKS a realizacja założeń

Zrealizowane projekty oraz inwestycje będące w toku tworzą spójną sieć przesiadkową o strategicznym znaczeniu dla realizacji Planu Mobilności SUMP 2030. Dzięki środkom z programu FENIKS możliwe było zwiększenie udziału transportu publicznego i rowerowego, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, ograniczenie ruchu samochodowego w centrum Skawiny, budowa infrastruktury sprzyjającej zmianie codziennych nawyków komunikacyjnych, stworzenie warunków do redukcji emisji spalin i hałasu.

Każdy z nowych parkingów P&R i B&R został zlokalizowany przy stacjach kolejowych, co umożliwia sprawne przesiadki i szybsze połączenia ze Skawiną oraz Krakowem.

Inwestycje w przyszłość mobilności

Program FENIKS pozwolił nam przejść od planów do realnych, trwałych zmian w mobilności. Dzięki tym inwestycjom mieszkańcy zyskują wygodne, bezpieczne i ekologiczne alternatywy transportowe, a gmina — spójny system mobilności zgodny z założeniami Planu Mobilności. To fundament, na którym będziemy budować kolejne etapy rozwoju komunikacji w Skawinie. — mówi Tomasz Ożóg zastępca burmistrza Skawiny.

Krystian Kwiecień, fot: UMiG w Skawinie

Gmina Skawina w partnerskim projekcie turystycznym

Gmina Skawina bierze udział we wspólnym projekcie „Opracowanie kompleksowego produktu turystycznego na terenie Otuliny Podkrakowskiej”, który otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027.

Wspólny projekt dziewięciu gmin

Przedmiotem przedsięwzięcia jest partnerski projekt dziewięciu gmin zrzeszonych w Stowarzyszeniu Otulina Podkrakowska. Jego celem jest kreowanie, rozwój oraz wspólna promocja atrakcji i produktów turystycznych na obszarze Otuliny Podkrakowskiej. Działania realizowane w ramach projektu mają przyczynić się do wzmocnienia potencjału turystycznego regionu oraz zwiększenia jego rozpoznawalności w skali województwa i kraju.

Dofinansowanie dla Gminy Skawina

Na realizację zadań w ramach projektu Gmina Skawina otrzymała dofinansowanie w wysokości 502 763,12 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt obejmuje budowę oraz rozbudowę atrakcji turystycznych w gminach partnerskich.

Na terenie Gminy Skawina zaplanowano realizację dwóch kluczowych inwestycji. W Przybysławicach powstanie wiat, lampy oświetleniowe zasilane energią fotowoltaiczną oraz obiekty małej architektury. Z kolei w Gołyszynie przewidziano budowę centrum sportowo-rekreacyjnego.

Krystian Kwiecień, Depositphotos

Żłobek i przedszkole bez stresu. Praktyczny przewodnik dla rodziców

Decyzja o postaniu dziecka do żłobka lub przedszkola rzadko bywa oczywista. Dla jednych to naturalny etap rozwoju i powrót rodziców do pracy, dla innych – duża zmiana, która rodzi pytania i wątpliwości. Warto spojrzeć na ten moment szerzej: nie tylko przez pryzmat organizacji dnia, ale też potrzeb dziecka, jego dojrzałości i tego, co taka placówka może mu realnie dać. Co leży po stronie gminy i z czego wynikają opłaty za placówkę.

Co daje dziecku żłobek lub przedszkole

Kontakt z rówieśnikami to jedna z największych wartości opieki instytucjonalnej. Dziecko uczy się funkcjonować w grupie, czekać na swoją kolej, komunikować potrzeby i rozwiązywać drobne konflikty. To pierwsze, bardzo ważne doświadczenia społeczne, które procentują później w szkole.

Równie istotna jest samodzielność. Codzienne rytuały – ubieranie się, jedzenie, sprzątanie po zabawie – uczą odpowiedzialności i wiary we własne możliwości. Dla wielu dzieci to moment, w którym odkrywają, że „potrafią same”, nawet jeśli w domu jeszcze nie zawsze miały ku temu okazję.

Nie bez znaczenia jest też rozwój emocjonalny i poznawczy. Zajęcia dostosowane do wieku, zabawy ruchowe, muzyka, plastyka czy pierwsze próby współpracy w grupie wspierają rozwój w sposób, którego trudno oczekiwać w domowych warunkach

– nawet przy największym zaangażowaniu rodziców.

Dojrzałość dziecka – kwestia indywidualna

Warto jednak pamiętać, że nie ma jednego „właściwego momentu” dla wszystkich dzieci. Jedne szybko adaptują się do nowego środowiska, inne potrzebują więcej czasu. Zwróćmy uwagę na to, jak dziecko reaguje na rozłąkę, czy potrafi sygnalizować potrzeby, jak radzi sobie w nowych sytuacjach.

Dojrzałość emocjonalna i społeczna jest sprawą indywidualną. Dlatego zamiast porównywać dziecko do rówieśników, zapytajmy samych siebie, czy wybrana forma opieki będzie dla niego wsparciem, a nie źródłem nadmiernego stresu. Wiele placówek oferuje dziś adaptację etapową – warto z niej skorzystać.

Co warto wiedzieć o przepisach i roli gminy

Warto przypomnieć, że przedszkola i żłobki działają w dwóch różnych systemach. W przedszkolach (3–6/7 lat) gmina ma obowiązek zapewnić miejsce dziecku w wieku przedszkolnym, a w razie braku miejsc – wójt/burmistrz/prezydent wskazuje rodzicom inne miejsce. Z kolei żłobki (0–3 lata) to „opieka”, a nie edukacja – gmina m.in. prowadzi rejestr i sprawuje nadzór, a od 1 stycznia 2026 r. obowiązują nowe standardy opieki dla wszystkich żłobków i klubów dziecięcych (publicznych i prywatnych). W publicznym

przedszkolu gmina zapewnia minimum 5 bezpłatnych godzin dziennie, a opłata za czas ponad ten limit jest limitowana – maksymalnie 1,44 zł za godzinę (wg obwieszczenia w Monitorze Polskim; stawki w gminie mogą być niższe). Jeśli chodzi o finansowanie prywatnych placówek: niepubliczne przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego otrzymują dotacje z budżetu gminy liczone od „podstawowej kwoty dotacji” (najczęściej 75% dla przedszkoli i 40% dla innych form – zależnie od spełnianych warunków).

Jak sprawdzić placówkę bez stresu

Zanim podejmiemy decyzję, zajrzyjmy do oficjalnych rejestrów. Przedszkole można sprawdzić w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, a żłobek lub klub dziecięcy – w rejestrze prowadzonym przez gminę (dostępnym także na portalu Empatia). To proste źródło podstawowych informacji.

Podczas pierwszej wizyty zwróćmy uwagę na atmosferę. Czy dzieci czują się swobodnie? Jak wygląda kontakt kadry z najmłodszymi? Zapytajmy o plan dnia, liczbę dzieci w grupie, sposób komunikacji z rodzicami i reagowanie w sytuacjach trudnych – chorobie, kryzysie emocjonalnym czy adaptacji.

Nie bójmy się pytać o sprawy praktyczne: wyżywienie, alergie, opłaty dodatkowe, zasady nieobecności. Przejrzystość na tym etapie to dobry sygnał.

Na co zwrócić uwagę podczas pierwszej wizyty (lista)

Bezpieczeństwo i organizacja

- jak wygląda odbiór dzieci (kontrola wejścia, domofon, upoważnienia),
- procedury na wypadek urazu/choroby, kontakt z rodzicami,
- stan sal, łazienek, placu zabaw; czy jest porządek i sensowna organizacja przestrzeni.

Ludzie i codzienność

- liczebność grup i rotacja kadry (to często mówi więcej niż folder),
- plan dnia: ile jest ruchu, ile „stolików”, ile czasu na zewnątrz,
- komunikacja z rodzicami: jak często, w jakiej formie, kto odpowiada.

Jedzenie i potrzeby dziecka

- jadłospis, alergie, zasady żywienia (czy da się realnie dopasować dietę),
- leżakowanie i adaptacja (czy jest etapowe wprowadzanie, czy „od

razu na głęboką wodę”).

Koszty – wszystko czarno na białym

- prosimy o listę opłat: czesne, wyżywienie, „wyprawka”, zajęcia dodatkowe, wycieczki, opłaty jednorazowe,
- dopytujemy o zasady rezygnacji i nieobecności (zwroty, odpisy za wyżywienie).

Decyzja, która procentuje

Żłobek czy przedszkole nie są celem samym w sobie, ale narzędziem wspierającym rozwój dziecka i rodzinę. Dobrze dobrana placówka może pomóc dziecku rozwinąć samodzielność, kompetencje społeczne i poczucie bezpieczeństwa. Warto dać sobie czas, porozmawiać z innymi rodzicami, odwiedzić kilka miejsc i wybrać to, które najlepiej odpowiada potrzebom dziecka – i naszym.

Marzena Gitler, fot. Depositphotos

master kids
prywatne przedszkole i żłobek

**AKCJA
REKRUTACJA**

na rok 2026/2027

PRZYJMUJEMY DZIECI
od 10 miesiąca Żłobek/do 6 lat Przedszkole

REKRUTACJA UZUPEŁNIAJĄCA DO WSZYSTKICH GRUP

KONTAKT

12 378 43 82
przedszkole@masterkids.pl

**JEDYNE TAKIE MIEJSCE W ZABIERZOWIE
WŁASNY PLAC ZABAW I TARAS ZABAW
ŻŁOBEK - PRZEDSZKOLE - ZERÓWKA
JĘZYK ANGIELSKI - JĘZYK HISZPAŃSKI
ZAJĘCIA PIŁKARSKO - GIMNASTYCZNE
ZAJĘCIA MUZYCZNO - TANECZNE
OPIEKA PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA
PEDAGOG - PSYCHOLOG DZIECIĘCY - LOGOPEDA**